

Augustus 2021

L.S.,

Hierbij ontvangt u de reactie van de Vrienden van Amelisweerd op de concept Omgevingsvisie USP.

Algemeen

De omgevingsvisie verwoordt op tal van aspecten een hoog ambitieniveau. Ook in dit geval geldt: "Niet alles kan". De toename van bewoners, gebruikers en bebouwing betekent ook een toename van mobiliteit en potentieel een verhoging van de druk op de omgeving. Wij vragen u vol in te zetten op een mobiliteitstransitie naar gebruik van ov, fiets en wandelen, en het ontwikkelingstempo van het gebied te laten corresponderen met de mate waarin tegelijk doelen op het gebied van mobiliteitsomslag en landschappelijke kwaliteit worden gehaald. Dit zou bijvoorbeeld tweejaarlijks kunnen worden geëvalueerd.

Groen

Als Vrienden van Amelisweerd zetten wij ons in voor het behoud en de versterking van landschappelijke en ecologische waarden in het Kromme Rijngebied tussen Utrecht en Bunnik, en in het bijzonder de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen. Het Science Park ligt daar pal tegen aan. Wij zijn blij dat de waarde van de landgoederen en het omringende landschap in de Omgevingsvisie worden erkend. Een gevolg van de erkenning van die waarde moet zijn dat de rode contour zal moeten blijven waar deze thans ligt en dat er geen sprake kan zijn van bouwplannen daarbuiten zoals voor een eventuele vestiging van het Ronald McDonaldhuis. In plaats daarvan moet juist de kans worden benut om de groene verbindingen kwalitatief en kwantitatief te versterken rond het Science Park zoals tussen de landgoederen Rhijnauwen en Oostbroek.

Zoals in de omgevingsvisie min of meer is weergegeven kan de inbedding in het historisch ontstane landschap juist ook een troef zijn voor het Science Park. Maak daar gebruik van en versterk de aanwezige landschappelijke en ecologische kwaliteit. Dit vergt in zekere zin een balanceeract.

Natuurnetwerken en recreatieve netwerken gaan niet altijd samen. Het lijkt ons een goed idee om het Science Park deel uit te laten maken van een recreatief netwerk en in die zin het fiets- en wandelnetwerk te versterken. Tegelijk is het van essentieel belang om de rustgebieden voor vogels en andere dieren te ontzien. Een oude suggestie van ons is nabij de voormalige boerderij De Uithof (thans kinderdagverblijf) een uitspanning (theehuis o.i.d.) te realiseren als "poort naar Rhijnauwen". Daarbij dient tegelijk de druk te worden afgeleid van de landbouwgronden ten zuiden van de Toulouselaan, die dan een wat sterker ecologische accent kunnen krijgen. Het is wellicht een goed idee om gebruik te maken van de expertise van het USP (faculteiten biologie/milieukunde/geosciences) bij het ontwikkelen van plannen ter versterking van de biodiversiteit.

Wij vinden het een goed idee om de huidige schapenwei tot een soort groene entree om te vormen waar het prettig toeven is, met kenmerkende boomgroepen e.d. Het idee van een mobiliteitshub in de directe omgeving hiervan kan de belevingskwaliteit wel flink onder druk zetten. Wij komen hierop terug in de volgende paragraaf.

Wij zijn pertinent tegen plaatsing van zonnevelden buiten de rode contour van het USP. Het doet enorm afbreuk aan de landschappelijke waarde en beperkt potenties op het gebied van natuurwaarden en biodiversiteit.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Uitgangspunt op het gebied van bereikbaarheid dient te zijn dat de druk van het gemotoriseerde verkeer in en rond het Science Park niet of nauwelijks toeneemt. Dat is een ambitie die alleen kan worden verwezenlijkt met een uitgekiend bereikbaarheidsconcept. Een belangrijk element daarin is het niet uitvoeren van de voorgestelde verbreding van de A27/Ring Utrecht. Het Vlaamse ingenieursbureau Suunta heeft een verkeersalternatief uitgewerkt, uitgaand van de huidige breedte van de bak in Amelisweerd, dat aan alle verkeerskundige eisen voldoet.

Het is goed dat de Omgevingsvisie kiest voor “parkeren op afstand” en een meer autovrij centrumgedeelte van het Science Park. Wel vragen wij ons af op de parkeernorm voor auto’s niet wat scherper kan in combinatie met onder meer een uitstekende deelfietsinfrastructuur. Daarbij vragen wij ons af of de kansen en effecten van structureel thuiswerken en digitaal onderwijs al voldoende zijn meegenomen in de berekeningen van verkeers- en parkeerbehoefte.

Daarnaast vinden wij een keuze voor een complete mobiliteitshub pal tegen Rijnsweerd Zuid strijdig met de algemene uitgangspunten van de visie vanwege de aanzuigende werking op het autoverkeer naar een binnenstedelijke zone waar je dit verkeer zo min mogelijk zou moeten faciliteren. Opvang aan de buitenzijde verdient de voorkeur.

Wellicht kan ook worden onderzocht of ruimtelijke ontwikkelingen bij omliggende NS stations zoals Lunetten/Koningsweg of Bilthoven kunnen worden benut als ‘voorpost’ van het USP: een plek waar medewerkers direct bij het station kunnen werken, afspreken of ontmoeten.

Energie

De Vrienden van Amelisweerd vinden het goed en belangrijk dat de energietransitie een grote aandacht krijgt. Zoals hierboven vermeld vinden wij dat daarbij wel moet worden uitgegaan van landschappelijke randvoorwaarden. Binnen die voorwaarden kan er nog veel uit de kast worden gehaald, te beginnen met een hoge inzet op energiebesparing en inzet op de mogelijkheden van geothermie en WKO. Maak optimaal gebruik van zonnenergie binnen de rode contour waarbij we een grote voorkeur hebben voor het gebruik van de daken.

De totale energiebehoefte is wellicht niet binnen de contouren van het USP te dekken. Kijk eventueel ook met partners als gemeenten, provincie en RijnEnergie naar mogelijkheden om ook buiten het USP op landschappelijk aanvaardbare locaties de vraag naar duurzame energie te voldoen, wederom bij voorkeur op daken.

Tot slot

Deze Omgevingsvisie verdient een compliment omdat het een veel veelzijdiger stuk is dan voorgaande visies en plannen, die soms het gevoel gaven dat het de universiteit was die de gemeentelijke pen in de hand had. Het gevaar bij deze visie is dat niet alle ambities worden verwezenlijkt en dat dan de sterkste partijen met de hardste belangen uiteindelijk de regie gaan voeren. Twee dingen zijn dan belangrijk: een systematiek van monitoring en verantwoording, en het blijven betrekken van bewoners en organisaties die ook voor de “zachte belangen” opkomen.

Met vriendelijke groet namens de Vrienden van Amelisweerd,

Jos Kloppenborg

Voorzitter

info@vriendenvanamelisweerd.nl